Соціально-психологічні проблеми педагогів в умовах пандемії COVID-19

Віталій Панок,

Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України, Київ, Україна

Ірина Ткачук,

Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України, Київ, Україна

Social-Psychological problems of pedagogues in conditions pandemic of COVID-19

Vitalii Panok

Ukrainian Science Methodological Center of Applied Psychology and Social Work of NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Iryna Tkachuk,

Ukrainian Science Methodological Center of Applied Psychology and Social Work of NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract.

Introduction.

The COVID-19 pandemic may have hit the education industry the hardest, but the socio-psychological effects of quarantine are still poorly understood. A group of scientists from the Ukrainian SMC of practical psychology and social work of the NAES of Ukraine has conducted a study of the socio-psychological problems that have arisen for teaching staff of general secondary education establishments in the context of the pandemic.

Purpose.

The research was carried out during the implementation of the scientific topic «Overcoming the consequences of the COVID-19 pandemic in the activities of the psychological service of the educational system» on the order of the National Research Fund of Ukraine.

Design\approach\methodology.

The study was conducted by interviewing educators through Google forms. Most of the questions contained a 10-step scale. In processing the data, all respondents' answers were grouped into 5 categories: "yes", "more likely to", "more likely not", "no", "don't know/it's hard to say". The survey was attended by 3,209 teaching staff from general secondary education institutions from all regions of Ukraine, 45% from urban areas, 55% from rural areas; among which 92% were women and 8% were men.

Results.

Among the results, researchers highlighted the difficulties and fears of educators caused by the pandemic. The fears and complexities of the profession were distributed as follows.

- 1. The fear of getting infected (infecting family members) is common to 78.2% of the surveyed. 40.9% of the interviewed felt this fear to the greatest extent. However, 9.3% found those fears irrelevant.
- 2. Problems associated with the use of ICT in educational activities (lack of competence) 53.2%. Among those, 22.2% have major difficulties and 31% have minor difficulties. Only 15.7% consider themselves fully competent.
- 3. 73% of educators noted difficulties in involving children in distance learning. This was the main problem for 12.8% of respondents.
- 4. «It is difficult to adhere to all anti-epidemic requirements in an educational institution to protect students» 69.5% stated that this is one of the most significant problems of professional activity.
- 5. Emotional exhaustion, loss of emotional balance, excessive fatigue. 58.7% said that the problem was significant, of which almost 18% said it was very significant.
- 6. 51.1% of respondents indicated that they were unable to communicate with students' parents regarding monitoring the quality of their students' knowledge. Of these, 8.7% rated it with the highest score.
- 7. Health related difficulties (consequential of COVID-19). 31.2% of educators consider this problem to be relevant, while 8.9% rated it as very relevant. 30.4% of those interviewed denied the existence of such a problem.

Conclusions

Taking into account the results of the study, the most relevant areas in the work of the psychologists in the educational system are the following:

- prevention among educators and students of the COVID-bullying;
- working with negative emotional states of participants in the educational process and increasing their stress tolerance;
- providing socio-educational assistance to children and families in difficult life situations, and forming positive life prospects.

Keywords. COVID-19 pandemic; pedagogues; social-psychological problems; fear of getting infected; emotional exhaustion.

Освітня галузь, можливо, найбільше від інших постраждала від пандемії COVID-19, про те соціально-психологічні наслідки карантину досі залишаються маловивченими. Група науковців Українського НМЦ практичної психології і соціальної роботи НАПН України здійснила дослідження соціально-психологічних проблем, які виникли у педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти в умовах пандемії.

Дослідження проводилось в ході виконання наукової теми «Подолання наслідків пандемії COVID-19 у діяльності психологічної служби системи освіти» на замовлення Національного фонду досліджень України.

В опитуванні взяло участь 3209 педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з усіх регіонів України, 45% - з міст, 55% - сільської місцевості, 92% жінок, 8% чоловіків.

Серед отриманих результатів особливу увагу дослідники звернули на труднощі і страхи педагогічних працівників що були викликані пандемією. Страхи та складнощі професійної діяльності розподілились за ступенем значущості наступним чином.

- 1. Страх заразитись і захворіти (заразити членів сім'ї) притаманний 78,2% опитаних. При цьому в максимальній мірі цей страх відчувають 40,9% від усіх опитаних. Про те, 9,3% заявили, що їм подібні страхи не притаманні.
- 2. Проблеми, пов'язані з використанням ІКТ у навчальній діяльності, (відсутність компетенцій) 53,2%. Тобто 22,2% мають значні труднощі, а 31% заявили, що мають незначні труднощі. Тільки 15,7% вважають себе повністю компетентними.
- 3. Труднощі із залученням дітей до дистанційних занять відмітили 73% педагогів. Для 12,8% опитаних це головна проблема.
- 4. «Важко дотримуватись всіх протиепідемічних вимог в закладі освіти для того, щоб захистити учнів» 69,5% заявили, що саме це одна з найважливіших проблем професійної діяльності.
- 5. Труднощі з розподілом часу (робота, відпочинок, сімейні справи, власні діти) 60,7% відповіли, що це для них є суттєвою проблемою, при цьому майже 18% оцінили її найвищім балом.
- 6. Емоційне виснаження, зниження рівня емоційної рівноваги, надмірна втома. 58,7% відзначили цю проблему як суттєву, з них майже 18% як дуже суттєву.
- 7. Порушення комунікації з батьками щодо контролю за якістю знань учнів відмітили 51,1% опитаних, з них 8,7% позначили її максимальною оцінкою.
- 8. Труднощі, пов'язані з власним здоров'ям (хворію чи перехворів/-ла на COVID-19, та здоров'я ще не відновилось). 31,2% педагогів вважають цю проблему актуальною для себе, а 8,9% оцінили її як дуже актуальну. 30,4% опитаних заперечили для себе існування такої проблеми.

У роботі працівників психологічної служби системи освіти найбільш актуальними стають наступні напрями: профілактика серед вчителів і учнів ковід-булінгу, дискримінації інфікованих, або тих, хто перехворів на COVID-19, робота з негативними емоційними станами учасників освітнього процесу та підвищення стресостійкості педагогів і учнів, робота з депресивними станами, профілактика конфліктів, організація у закладі освіти груп допомоги і самодопомоги серед учнів, батьків і педагогічних працівників, надання соціально-педагогічної допомоги дітям і сім'ям, які знаходяться у складній життєвій ситуації, формування позитивних життєвих перспектив.

Contact information of corresponding authors:

Vitalii Panok, Dr.Sc. (Psychology), prof.

98-A, Vito-Lytovski lane, Kyiv, Ukraine, 03045 +38 044 252 70 11 ucap@ukr.net ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1421- 0554

Iryna Tkachuk, Ph.D.
98-A, Vito-Lytovski lane,
Kyiv, Ukraine, 03045
+38 068 839 51 18
irinatkachuk3@gmail.com
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3099-3491